

I GRENSESTRØK

Av Arne Falkanger

Jeg sitter i peiskroken og tenker på sommerens fjelltur. Den gikk delvis i trakter som var nye for meg og gjestebøkene der jeg fór viste at trøndere hadde det ikke vært mange av. Det kan derfor kanskje interessere endel fjellvandrere å få en kort beskrivelse av turen. En grunn mere for det er at Trondhjems Turistforening er blitt enig med Røros Turistforening om at grenselinjen for de to foreningers virkeområde skal være riksvegen fra grensa til Brekken og nordsiden av Aursunden til Glåmos.

Vi reiste først til Røros og den gamle bergstad er alene verd et besøk. Dens egenart er betagende og rørosingene fortjener honnør for den pietet som de viser for sin by.

Til Sørviken, som ligger ved nordenden av Femunden, er det 35 km. busstur fra Røros og der går vi ombord i d/s Fæmund II og pløyer innsjøens bølger forbi nokså ødslige strender. Etter to timers tur går vi i land ved Revlingoset og følger kjøreveien 3 km. til Svukuriset. Gården eies og drives som turiststasjon av Den Norske Turistforening.

Neste morgen aksler vi våre sekker og starter tidlig for marsjen er lang. Til å begynne med går det lett bortover morenene og oppover Svukuens utløper. Fra høyden ser vi ut over Gråtådalen og Røavassdraget hvor det blinker i en mengde vann. Dette er paradiset som storfiskerne drømmer om for her skal etter sigende store fete ørreter stå og vente på fristende agn. Før vi stiger ned ad berget, snur vi oss og ser ut over Femundens store vannspeil.

Skedbrokåtan

Arne Falkanger

På vestsiden reiser Sølens, Sålåkinns og Flenskampens massiver seg verdig og ruvende i synsranden. Det går lett nedover til Grøtåen i åpent lende, men nå blir det sceneforandring. Vi kommer inn i blokkmarken. Den består av millioner av større og mindre stein, grå av elde og tårnet opp på hverandre, ofte i rygger. Det er naturligvis istiden som fraktet steinmassene hit. Forunderlig nok vokser der adskillig furuskog, men framdriften har vært vanskelig og mange grå kjemper har strakt seg til hvile på de tykke tepper av reinmose. Gjennom dette landskap bukter stien seg som vi skal følge. Det er morsomt å oppleve det særpregede landskap, men pass på hvor du setter foten og stirr ikke alt for meget opp mot himmelens blå. Stien går forbi en rekke vann. Den siste halvmilen går turen på svensk grunn. Vi passerer Rogen som har avløp til Røa. Her strides det om berettigelsen av å foreta sprengninger i elvene for å gjøre det mulig å fløte tømmer fra den uberørte vill-

Mot Mugsjøen

Arne Falkanger

mark omkring de mange sjøer i Rogendistriktet. Det ville unektelig være hyggelig å ha dette eiendommelig villmarksområde stående urørt, men økonomiske interesser vil sikkert seire.

Jeg tror at de fleste er glade når de ser Svenska Turistföreningens lappegamme, Skedbrokåtan, dukke fram, for marsjtiden har vært 9 timer og hertil kommer rasttiden underveis. Kåten er meget enkel. Den har ikke noe utstyr, men i et lite stabbur som vi har fått låne nøkkel til, er der reinskinn og ulltepper som vi legger på bjørkeriset på jordgolvet. Midt i gammen er der bygget opp et åpent ildsted og her lager vi maten. Det er ikke vindu i gammen og når vi lukker døra for myggen, og lyset flakker rundt på de røksvarte veggene, blir det en egen stemning. Jeg tror de fleste vil huske en kveld i Skedbrokåtan. Snart slumrer de trette vandere på reinskinnene. Når dagen lyser gjennom røkhullet i taket, er det tid å stelle istand frokosten og så skal alt ordnes på plass i stabburet før vi drar videre.

Mugsjølia

Arne Falkanger

Litt oppe i Skedbrofjellet kommer vi ut av den verste blokkmarken. Oppe på høyden går grensa og vi ser ut over store vidder mot Røros med blinkende vannspeil strødd utover. Vi vandrer nedover mot Muggsjøene. En solskinnsdag når det glitrer i idylliske vann og bekker og når myrstrupene står fulle av gule molter, må det være alle tiders tur.

Etter 6—7 timers marsjtid kommer vi til Ljøsnåvollen som ligger i et lunt dalsøkk, riktig slik som vi har forestillet oss en idyllisk setervoll. Her er pene, gode hús og vi blir vel mottatt.

Vår tur gikk om Svartviken gård til Langen ved bilvegen, men den fineste turen fra Ljøsnåvollen er over Vigelfjell til Vauldalen tollstasjon. Derfra er det 12 km kjerreveg til Hyddkroken gård hvor en kan gjøre regning med losji og mat.

Fra Hyddkroken kan vi velge tre ruter. Jeg nevner først den nymerkede rute forbi Hyllingsvatn, derfra over til den pene

Strickertvollen ved Rien og videre til Råvollen som ligger ved nordenden av sjøen. Her har T.T. avtale om kvarter hos Per Ridal (telefon), men avtalen gjelder bare losji og ikke mat, så det er best å ha litt i sekken hvis noen vil ligge over på denne ensomme gården. Det er forresten ikke mer enn 3—4 km til Storelvvollen hvor T.T. også har avtale om kvarter. Per J. Brynhildsvoll har en egen bygning med 13 gjestesenger (telefon). Fra Storelvvollen er det 1½ mil god bilveg til Brekken. Det går vardet rute over fjellet til Evavollen, hvor det også er kvarter. Det er også en dagsmarsj til Kjøli Gruve. Den mest brukte rute går over Langsvola til Stugudal. Stien er tydelig og den går i særlig lett terreng og gir stor utsikt både sør- og nordover. Turen til Stugudal tar bare omkring 3 timer.

Men tilbake til Hyddkroken. En annen rute kan en ta ved å legge turen forbi Vigelsjø og Møsjø. Her gikk i gamle dager en av pilgrimsvegene. Det var pilgrimene som kom opp Ljusnedal som fulgte denne ruten til Tydal. Det er en ganske drøy dagsmarsj fra Hyddkroken til Væktarstua, men noen vanskeligheter skulle ikke turen by på og den største delen av den går det an å følge vinterstakingen fra Grøndalen til Væktarstua.

Den tredje ruten, som jeg skal beskrive litt nærmere, følger en sti fra Hyddkroken på faste moer over grensa og etter en times marsj kommer vi til de fastboende lappfamilier på Middagsfjäll og Norfjäll. Mange svensker ligger over her, men mat må en holde selv. Videre går turen i svakt fall nedover den frodige Grøndalen hvor vi må over Ljusnan. Her er den bare en stor bekk, men den blir en stor elv på sin lange vandring til Den botniske bukt. Ved Klinken Fäläger bøyer vi av og følger vinterstakingen som kommer fra Fjällnäs rett oppover lien og kommer til Girtibaunastugan etter et par kilometer. Den har et åpent rom med 6 senger og med utstyr for selvhusholdning. Så begynner vi på selve «kalfjället» og følger den snorrette vinterstakingen i lettgått lende 13 km. til Fältjägarstugan. Det var i 1945 at den ble bygget og foranledningen var at tre fältjägare mistet livet her i snøstorm. Det er ikke vanskelig å forstå at her oppe på snaue vidda kan uvær bli skjebnesvangert. Hytta har ikke betjening. Den har et fellesrom med 6 gode senger.

Ljøsnåvollen

Arne Falkanger

Den har komfyr og er godt utstyrt med kjøkkentøy. Ved er kjørt fram. Svenska Turistföreningen har en rekke slike hytter hvor fjellvandrere kan stelle selv og det er mange svenske ungdommer som går på «självhushåld», men da drar de også på uhyggelig tunge sekker.

Det vanlige er å følge vinterstakingen fra Fältjägarstugan til Helagsstugorna, men vi tar kompasskurs for den nye Sylsjøen. Det varer forresten ikke lenge før vi får øye på den. Like under Predikestolen som stikker ut fra Helagsfjellet begynner sjøen og hele 1½ mil innover i perspektivet strekker den seg. Det er utrolig hvorledes ingeniørene kan forandre et landskap, men denne gang synes jeg at det har vært til fordel for utseendet. Vi går innom den nyoppbygde reinvokterstuen, Sakristian, og fortsetter bortover de småkupperte moene innover langs sjøen. Det er for høyt og værhardt for bjørka, men eineren gror frodig og gir utmerket

Fältjägarstugan

Arne Falkanger

brensel til en kafferast på en av de mange fristende gressbakker hvor der er rene fjellhaver av blomster. Det er utrolig hvor drøyt det er å gå langs en slik stor sjø og alle vil sikkert tenke at her vil en motorbåt være god å ha. Den kommer nok med tiden og det vil være naturlig at der kom en ny svensk turiststasjon inne ved Sylsjøen. Den ligger nemlig i hele sin lengde i Sverige, og det er et praktfullt terreng omkring den. Til slutt har vi nådd fram til sjøens vestende og går over den store demningen som holder alle de mange millioner m³ vann på plass. Her fra demningen tar kanskje sjøen og fjellene seg aller best ut. Vi følger reingjerdet og går rett mot Sylmassivet som nå er kommet nær innpå oss. Etter noen kilometer er vi atter hjemme i Norge. Over Ekornåen må vi vade og ved de maleriske stryk i Nea passerer vi stedet hvor der nå er bygget bru over Nea. Et kvarter senere er vi framme på Nedalshytta etter en vel 3 mils tur.

De kjente rutene i Sylene skal jeg ikke si noe om. Det var for å vekke interessen for noen nye turer i utkanten av Syltraktene at jeg skrev denne lille artikkel.